

Děkujeme všem, kteří se podíleli na úklidu a přípravě polepského westernového posvícení nebo přispěli svými dary a všem, kteří se zúčastnili a vytvořili příjemnou atmosféru.

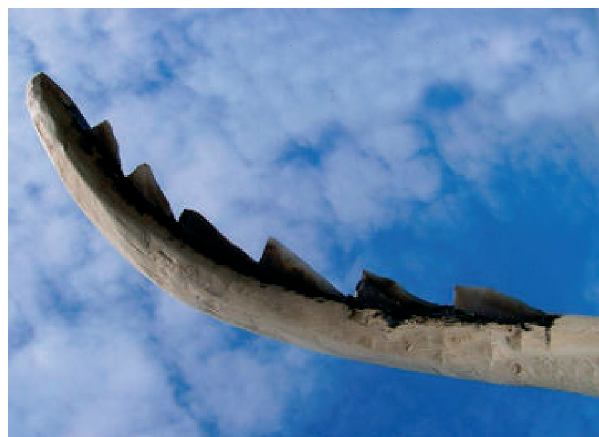
Střípky z polepské historie

Jak bylo řečeno v minulé části seriálu, převládajícím typem obydlí byl tzv. „dlouhý únětický dům“ (viz obr. v minulém čísle), který je velice podobný neolitickým domům, z období počátku zemědělství na našem území – a které byly mimojiné nalezeny i v nedalekých Bylanech u Kutné hory. Zajímavostí, která se semtam vyskytuje v souvislosti s únětickými domy, jsou dětské pohřby uložené v prostorech samotného objektu – bývají leckdy vykládány jako stavební obětiny (Jiráň, 2008, s. 37). S těmito rituálními „počiny“ se můžeme ovšem setkat ještě ve středověku – kostra novorozence byla např. nalezena v základech moravského hradu Rokštejn (viz http://hrady.hyperlink.cz/hrad_rokstejn.htm). Zpět k únětickým domům – výjimka potvrzuje pravidlo, a my víme o existenci více příkladů, které se vymykají typologii „dlouhých domů“.

A nemusíme chodit ani příliš daleko – Mudr. Dvořák (1926) popisuje obydlí elipsovitého tvaru odkryté r. 1925 při stavbě rodinného domku v Hlízově, v jehož podlaže bylo nalezeno hned 7 pohřbených jedinců! O všedním fungování tohoto obydlí svědčí nález ohniště v jednom z cípů domu, a množství běžně používané únětické keramiky.

Není doposud příliš dobře známo, jak veliké byly únětické osady, ale z výpočtů odvozených ze seskupení únětických pohřbů v jednom časovém horizontu se odhaduje, že v únětické zemědělské osadě mohlo bydlet v průměru 4-5 rodin (Jiráň, 2008), které se pravděpodobně živily zemědělskou výrobou a pastevectvím. Poměr pastevectví a zemědělství je stále předmětem diskusí, na jedné straně je nejpevnější oporou teorií o převaze zemědělství důraz na fakt, že typ krajiny, geografické a geologické členění jsou mnohem příznivější pro obdělávání půdy. Jenže tzv. přílohový systém zemědělství jednoduše střídající obdělávanou část půdy a část ležící ladem, který se uplatňoval právě ve starší době bronzové, přirozeně kombinuje oba způsoby obživy, což vystihuje i Dagmar Dreslerová: „...Ani po zavedení oradla v eneolitu se hloubka orby příliš nezvětšila – půda se rozrušovala jen v horních zhruba 5-10 cm. Pole zůstávala rozsahem malá, pravděpodobně čtvercového tvaru. Na základě nálezů ze západní Evropy jsou již od doby bronzové doloženy hranice mezi poli v podobě kamenných či jiných zídek. Při předpokladu přílohového hospodářství musíme počítat s tím, že všechna pole měla jakási ohrazení na ochranu úrody či naopak na ochranu domácích zvířat spásajících úhory. Orba se prováděla křížovým způsobem se zachovanými úvratěmi na všech čtyřech stranách...“ (Dreslerová, 2004).

O pěstovaných plodinách a převaze obilovin bylo pojednáno už v některém z nedávných čísel Polepských listů. Jen dodám, že se sklízelo pomocí srpů s kostěnými, parohovými či dřevěnými násadami, jejichž ostří tvořily drobné pazourkové úštěpy - tzv. mikrolity. Poznávacím znamením těchto kamenných úštěpků je zřetelný matný lesk čepelky. Odborníci dodnes nevědí, čím je tento lesk způsoben – pravděpodobně jde o souhrn vlivů obrusu stonků obilovin a chemického působení vody a jiných látek, které obiloviny obsahují. Bronzové srpy jsou záležitostí až střední doby bronzové.

Kopie srpů s parohovou násadou a pazourkovými úštěpy.

Sklizeň byla pak ukládána do tzv. obilnic - tehdejších sýpek - předem vyhloubených jam kruhového tvaru s užším profilem u „hrdla“, které měly (preventivně) hloubku až 2 m, aby na zrní nedostali hlodavci, žížaly a kořenový systém rostlin. Hloubka zaručovala stálé mikroklima, umocněné ještě slaměnou vystýlkou či výmazem z hlíny, a dobře uzavřeným hrdlem. Zásoba zrní tak mohla vydržet i přes zimu (Matoušek, 2003).

(pokračování příště)

Dreslerová, Dagmar. Dynamika povrchu krajiny v holocénu. In: Kuna, M. (2004).

Nedestruktivní archeologie: teorie, metody a cíle. Praha: Academia

Dvořák, F. (1926). Nálezy únětické kultury na Kolínsku. *Památky archeologické* 35.

Jiráň, L. (Ed.). (2008). *Archeologie pravěkých Čech 5, Doba bronzová.*

Praha: Archeologický ústav AV ČR.

Matoušek, V. (Et. al.). (2003). *Únětická kultura: netradiční vhled do naší vzdálené historie i blízké současnosti.* Únětice: spolek pro obnovu únětické kultury.

Únětická kultura
(Starší doba bronzová)

Poděkování

Při posledním výletu do Harrachova s Polepskými, mně a Ing. Láďovi Vojáčkovi popřála místostarostka obce paní Evža Mačková k našim životním výročím. Přání a dárkové balíčky nás velice potěšily. K blahopřání se připojili i všichni účastníci zájezdu. Chtěl bych poděkovat za moc pěkný výlet, s kterým jsem byl osobně velice spokojen.

Dále chci poděkovat všem, kteří zorganizovali a připravili nádherné polepské westernové posvícení. Jedinou vadou na kráse byla zima. Líbilo se mi, že na této akci spolupracoval široký okruh nadšenců. Děkuji všem, kteří se zasloužili, aby společenský a kulturní život v Polepech stále vzkvétal.

Polepský rodák Jaroslav Chroust z Grunty

Polepský fotbal

1. A třída odd. B

Pečky	Polepy	so 11. 8. 2012	17:00
Polepy	Mnichovo Hradiště	so 18. 8.	17:00
Velim	Polepy	ne 26. 8.	17:00
Polepy	Sázava	so 1. 9.	17:00
Zeleneč	Polepy	ne 9. 9.	17:00
Polepy	Říčany	so 15. 9.	16:30
Zásmuky	Polepy	so 22. 9.	16:30
Luštěnice	Polepy	so 29. 9.	16:30
Polepy	Týnec	so 6. 10.	16:00
Benešov B	Polepy	ne 14. 10.	10:00
Polepy	Bakov	so 20. 10.	15:30
Jíloviště	Polepy	so 27. 10.	14:30
Polepy	Hradištko	so 3. 11.	14:00
Bělá	Polepy	ne 11. 11.	14:00
Polepy	Radim	so 17. 11.	13:30

Okresní přebor ŽÁCI

Polepy	Žiželice	so 1. 9. 2012	10:15
Radovesnice	Polepy	ne 9. 9.	15:00
Polepy	Konárovice	so 15. 9.	10:15
Týnec	Polepy	so 22. 9.	14:30
Polepy	Velký Osek	so 6. 10.	10:15
Volárna	Polepy	so 13. 10.	14:00
Polepy	Ovčáry	so 20. 10.	10:15
Štítary	Polepy	ne 28. 10.	10:15
Polepy	Krakovany	so 3. 11.	10:15
Červené Pečky	Polepy	so 10. 11.	10:15